

TERORAS KANADOJOJ

SKIRTINGOS TAUTYBĖS VIENOJE VALSTYBĖJE

Quebeco provincijos darbo ministeris Pierre Laporte pagrobimas ir nužudymas bei britų konsulinės tarnybos pareigūno James R. Cross, šias eilutes rašant, dar nežinomas likimas atkreipė viso pasaulio dėmesį į Kanadą. Mums šitie incidentai specialiai įdomūs dėl jų liudijimo, kad skirtingom tautom sunku gyventi vienoje valstybėje, nors ir su didele autonomija, ir kad ideališkas šios problemos sprendimas yra atskira valstybė kiekvienai tautai, kas sustiprina mūsų nepriklausomybės aspiracijas.

Kanadoje pagal paskutinį gyventojų surašinėjimą 1961 metais iš maždaug 22 milijonų gyventojų 44% buvo britų kilmės, 31% prancūzų, 5,8% vokiečių, 2,6% ukrainiečių. Kanados prancūzai yra palikuonys tų prancūzų kolonistų, kuriuos Prancūzija pasiuntė į Amerikos žemyną, steigdama čia savo kolonijas. Jei įvykiai būtų susi-

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

klostę kitaip, ko gero vi sa šiaurinė Amerika būtų galėjusi tapti prancūzų kolonija. Istorijos ir ypatingai karų Europoje eiga nulėmė, kad Kanada 1763 m. Paryžiaus taikos sutartimi tapo D. Britanijos kolonija. Prancūzų tada visoje teritorijoje buvo apie 70.000.

Britams valdant, pirmuoju smuiku griežė anglo-saksų kilmės imigrantai. Anot New York Times dar neseniai, jei susitikdavo 7 kanadiečiai, kurių tarpe penki buvo prancūzų, o du anglų kilmės, jie tarp savęs kalbėjosi angliškai. Dabar jau kitaip. Dėl įvairių priežasčių prancūzų kilmės žmonės sparčiau dauginosi negu anglo-saksų, be to, jie gyvena vienoje vietoje, daugiausia susitelkę Quebeco provincijoje, už tat 'tautinis klausimas' Kanadoje ruseno nuo pat britų įsiviešpatavimo pradžios.

Laikui bėgant prancūzų mažumai buvo duodamos vis didesnės teisės. Pagal 1969 metų Official Languages Act prancūzų kalbai buvo jau duotos lygios teisės su anglų. Jau galima kreiptis į valdžios ir teismo įstaigas, nors vien prancūzų kalbą vartoja tik apie 20% visų Kanados gyventojų (kiti prancūzų kilmės kanadiečiai kalba abiem kalbomis). Quebeco provincija, kaip ir kitos dešimt Kanados provincijų, turi labai didelę savivaldybę maždaug lygia JAV valstijom.

Visos Kanados ministru pirmininku tapus Pierre Trudeau, kurio tėvas yra prancūzas, o motina škotė, atrodė, kad visas tautinis klausimas galėtų būti nuosaikiau svarstomas. Ko prancūzai galėtų dar pageidauti būtų tik "specialus statusas" Quebecui, visiškai nepriklausomybė atrodytų neįmanoma ir nereikalinga.

Taip atrodė teoriškai galvojant, praktiškai visiškai nepriklausomybės idėja nebuvo visai mirusi. Siekdamas masių palankumo politinės grupės ir grupelės ją forsuvo. Atentatų prieš britų valdymo palikimą netruk ir anksčiau, tačiau normaliai buvo sprogdinamos laisvų dėžės su D. Britanijos karalystės emblemomis ir britų kariuomenės vado James

nesutinkant, galinčia turėti labai nemalonias pasekmes turkų vyriausybei.

Diplomatiniai stebėtojai tačiau abejoja sovietų gąsdinimu nutraukiant diplomatinis santykius. Jie mano, rašo korespondentas, kad sovietai nori susigrąžinti Brazinskus, tėvą ir sūnų, kurių gyvenamoji vieta buvo Uzbekistane, vien tik išardymui, ko kiu būdu jie gavo ginklų ir kaip jie suplanavo ir įvykdė savo drąsų žygį. Turkų teismo sprendimu paleisti abu Brazinskus, manoma sovietai nebus patenkinti. Abu Brazinskai buvo laikomi turkų saugumo globoje. Oficialus saugumopareigūnas pareiškė korespondentams: "Jiems taikoma normali politinio asylio procedūra".

Praeityje politiniai pabėgėliai buvo turkų policijos trumpam sulaikomi ir paskui tyliai paleidžiami, baigia korespondentas Richard Eder.

Toliau New York Times praneša, kad Vyriausios Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas pasiuntė į Ankarą savo atstovą Romą Kežį pagelbėti tiems savo tautiečiams. Dr. J.K. Valiūnas VLIKopre zidentas sako, kad Karolis Brazinskas yra seniai deportuotas iš Lietuvos už priešrusišką nusistatymą, o jo sūnus studijavo aviaciją Sovietijoje.

Kitame laikraščio puslapyje smulkiai aprašoma visa lėktuve vykus drama.

NEW YORK TIMES APIE BRAZINSKUS

New Yorko Times dienraštis šio mėnesio 18 dienos sekmadienio laidoje plačiai aprašė lietuvių pabėgimą iš Sovietijos į Turkiją to laikraščio korespondento iš Turkijos pranešimu, tarp kitko rašo:

Ankaros radijo pranešė, kad turkų teismoparodymo paleisti du lietuviai ketvirtadienį pagrobė sovietų lėktuvą ir nužudė lėktuvo patarnautoją. Maskva reikalavo juos kaip kriminalistus grąžinti. Šis netikėtas teismo sprendimas atrodė sudarysias sunkumų Turkijos vyriausybei. Turkų teismas teigia, jog šis lėktuvo pagrobimas buvo laisvės siekimo tikslu ir yra politinis, bet ne kriminalinis nusikaltimas. Turkų ministerijos igaliojimas patvirtino, jog asmenys kaltinami politiniai pagal turkų įstatymą negali būti išduodami.

Iš jų Karolis Brazinskas 46 metų ir jo sūnus 19 metų buvo paimti turkų policijos Trebizonde Juodosios jūros uostamietyje ir apkaltinti ginklų turėjimu, trijų asmenų sužeidimu, ginkluotu užpuolimu ir vienos palydovės nužudymu.

Sovietai paskutinėmis dienomis nepaprastai spaudė išduoti lėktuvo pagrobėjus. Sovietų ambasadorius Vasily F. Grubyakov iškėlė formalų reikalavimą Turkijos Užsienių reikalų ministriui Ihsan Caglayangil, duodamas suprasti, kad jie ekstradiciją laiko labai svarbia ir turkams

PABALTIEČIŲ DEMONSTRACIJA PRIE JUNGTTINIŲ TAUTŲ

EMILJA ČEKIENĖ

Sovietų Sąjungos veidmainiškumą ir maskaradą laisvės čempionais tarptautiniuose forumuose, tuo tarpu kolonizuojant ir spaudžiant anksčiau nepriklausomas valstybes -- Estiją, Latviją ir Lietuvą. Ironiška, kad Baltijos tautų žmonės šiandieną stovi prie uždarytų Jungtinių Tautų vartų, pabrėžė dr. H. Ainsas.

G. Mastinš, latvių jaunimo atstovas savo kalboje priminė, kad švenčiant Jungtinių Tautų 25 m. sukaktį pasaulis norėtų užmiršti savogėdinę praeities apatiją. Bet mes Baltijos tautų jaunimas jums neleisime užmiršti! Mes, -- Estijos, Latvijos ir Lietuvos kraštų jaunimas nenu-rimsim, kol mūsų vėliavoms laisvai neplevesuos ant Baltijos krantų ir čia Jungtinių Tautų priekyje! -- pabrėžė jis.

Lietuvių vardu kalbėjo jaunimo atstovas Vytautas Radzivanas: Baltijos valstybės nėra šiandien Jungtinių Tautų nariais ir mes žinome kodėl. Vienas iš narių -- Sovietų Sąjunga turi kėdę didžio-

joj salėj ir niekas nemato jos atstovų kruvinų rankų. Išeikim iš šios aikštės šiandien su tvirtu nusistatymu daryti viską, ką galim, kad Jungtinės Tautos nustotų būti stalinistinės politikos įrankiu. Ar tik nereikia jau pačias Jungtines Tautas išlaisvinti?

Išpūdingą kalbą pasakė prel. Jonas Balkūnas suteikdamas šiam žygiui palaiminimą ir pats pirmas žygiavo eisenos priekyje. Kalbėjo Lietuvos Generalinis Konsulas A. Simutis ir pranešė, kad gauta žinia, jog paleisti pripažinti kaip politiniai pabėgėliai Turkijoje -- Karolis Brazinskas su sūnum Algirdu prieš porą dienų iš sovietų priespaudos.

Vienbalsiai buvo priimta rezoliucija:

Grąžinti Jungtinių Tautų nariais laisvas ir nepriklausomas Baltijos valstybes, Estiją, Latviją ir Lietuvą, per Rusijos kolonialistinę okupaciją praradusias laisvę. Kad Jungtinių Tautų Charta vėl pripažintų lygią teisę į laisvę ir nepriklausomybę visoms tautom, nežiūrint jų did-

(Nukelta į 2 psl.)

Pokalbio su Illinois valstijos senatorium J. Lanigan dalyviai: iš kairės į dešinę J. Šlaivas, K. Oksas, inž. Valdas Adamkus, senatorius J. Lanigan, inž. Br. Nainys ir J. Janušaitis. V. Noreikos nuotrauka

PASTANGOS LITUANISTIKOS STUDIJOMS IR KULTŪROS CENTRUI CHICAGOJE ĮSTEIGTI

Chicagoje, Margučio palatose, spalio 9 d. Illinois valstijos senatorius John Lanigan padarė įdomų pranešimą apie galimybes Chicago State College įsteigti lituanistikos studijas ir kultūros centrą.

Tuo reikalus senatorius susidomėjo šių metų pavasarį, kada viena grupė pareikalavo iš Illinois valstijos lėšų tokioms studijoms ir tokiam centrui įsteigti. Senatorius, gerai pažįstas lietuviams, gimęs ir augęs Marquette Parko lietuvių kolonijoje, vertindamas šią etninę grupę, kaip gerai organizuotą, ryžosi Illinois

senate praveisti drauge su senatorium Krasowskiu rezoliuciją Nr. 250, kuri suteikia galimybę lietuviams įsteigti Studijų ir Kultūros centrą Chicagoje. Šią rezoliuciją senatas šių metų gegužės mėn. 29 d. vienbalsiai priėmė.

Po to senatorius J. Lanigan šią rezoliuciją su specialiu savo raštu pasiuntė Chicago State College prezidentui dr. Milton B. Bryd, su pageidavimu, kad šioje kolegijoje būtų sudarytos sąlygos tokiam centrui įsteigti. Senatorius L. Lanigan manas, kad toks centras galėtų pradėti veikti jau sekančių metų rudenį, tačiau dar reikia kad ir lietuviai šiam reikalui parodytų reikiamą dėmesį.

Senatorius J. Lanigan rezoliucijos Nr. 250 originalą įteikė JAV LB Centro Valdybos pirmininkui inž. Br. Nainiui ir paprašė, kad jis sudarytų specialų komitetą iš atitinkamų asmenų, kuris paruoštų detales apimties tokio centro.

Inž. Br. Nainys pareiškė, kad toks komitetas artimiausioje ateityje bus sudarytas.

Šiame centre nebūtina turėtų būti įvestos studijos, čia galėsia būti reprezentuojamas lietuvių menas, arba dėstoma menas, biblioteka, ar kita institucija, galinti reprezentuoti kolegijoje lietuvių kultūrą.

Tokiame centrui išlaikyti reikėsia ir pinigų ir tas lėšas manas išrūpinti senatorius J. Lanigan iš valstijos išdo ir tai būtų apie 50,000 dol. metams.

Diskusijose į iškeltus klausimus atsakinėjo senatorius J. Lanigan, inž. Valdas Adamkus, adv. Žumbakis, kurie jau su šia problema buvo anksčiau susipažinę.

K. Oksas, pristatęs pokalbio dalyviams senatorių, pabaigoje jam padėkojo už parodytą dėmesį lietuviams ir už šias lietuviams naudingas pastangas, įsteigti studijų ir kultūros centrą.

Įvairių klausimų patiekė Margučio vedėjas Petras Petrutis, Sophia Barcus šeimos radijo valandėlės vedėjas Feliksas Daukus, Lietu-

(Nukelta į 2 psl.)

PO PIETU KRYŽIUM

VLADAS RADZEVIČIUS

PASKUTINIS STRAIPSNIS

Pradėjus tvarkyti velionio V. Radzevičiaus reikalus buvo rastas dar prieš mirtį jo parašytas Dirvai straipsnis, "Vienos šeimos akcija", kuris staiga išvežus į ligoninę, nebuvo išsiųstas. Dabar velionies žmona šį straipsnį mums pasiuntė, kuri spausdiname jo iprastame skyriuje "Po Pietų Kryžium", su dideliu gailėsčiu, žinodami, kad daugiau nebebus šio gabaus žurnalisto straipsnių.

VIENOS ŠEIMOS AKCIJA

Elenai ir Stasiui Dainiams, atėjusiems pasimelsti į savo priemiesčio (Unley) anglišką bažnyčią, pasirodė jau per daug, kai jaunas kunigas Rogers pradėjo per pamokslą raginti savo parapijiečius aktyviai prisidėti prie organizuojamų moratoriumų ir kai jis, panaudodamas savo iškaltumą ir ganytojišką padėtį iš sakyklos reiškė nedviprasmiškas simpatijas komunistų inspiruotam judėjimui.

Prieš jį Dainiai jau seniai kovoja, kaip jie pajęgia. Visus savo pažįstamus australus jie yra apdalinę atitinkama literatūra, jie panaudoja savo pažįstamus jaunuolius australus ir per juos skleidžia Lietuvos bylai naudingas brošiūras.

Dainiai ypač aktyviai veikė per pirmąjį "prieš-vietnaminių" moratoriumą, pradėję savo misiją prie Pietų Australijos parlamento rūmų, kurių plačius laiptus visai nakčiai buvo okupavę Adelaidės universiteto studentai ir ilgaplaukiai jaunuoliai. Dainiai tada vedė ilgus pasikalbėjimus. Jie išklaušė jaunuolių nusiskundimų, jų minčių apie taiką pasaulyje, išklaušė jų baiminimosi, kad amerikiečiai, naudodami savo kapitalą, jau yra stipriai įkėlę koją į Australiją ir aiškiai siekia paversti ją savo kolonija. Dainiai gyrė jaunuolius, džiaugėsi jų patriotiškumu, paskui, tarsi tik atsitiktinai, priminė, kad kiekviena tauta nori gyventi laisvėje ir nepriklausomybėje. Šis priminimas atvedė jaunuolius prie pavergtų tautų slenkščio ir Dainiams nebuvo sunku sustoti ties savo gimtuoju kraštu. Jie pasakojo jaunuoliams, kad Lietuva ne taip seniai irgi buvo laisva, bet šiandien ją pavergė tie patys žmonės, kurie veržiasi ir į Vietnamą. Dainius ta proga parodė jaunuoliams nuotraukas, kuriose pavaizduotos bolševikų įvykdytos skerdynės Lietuvoje. Į klausimą, "Ar jūs norėtumėte, kad tas pats atsitiktų Australijoje?", jaunuoliai neturėjo ką atsakyti.

Ir kunigą Rogers Dainiai lengvai nepaleido. Jie palaukė, kol jis išėjo iš bažnyčios, prisistatė kaip jo parapijiečiai ir atvirai pareiškė, kad jie ne tik nusivylę, bet tiesiog pasipiktinę jo pamokslu, kuriame palaikomas komunistinis judėjimas ir tikintieji skatinami remti tikėjimo priešus. Pradžioje kun. Rogers aiškinosi, kad jis, kaip ir kiekvienas dvasiškis siekia taikos, taikaus sugyvenimo pasaulyje, bet vėliau, Dainių spaudžiamas, prisipažino, kad nedaug ką žino apie tikruosius komunistų tikslus. Dainiai pažadėjo jam padėti ir pažadą tuojau ištesėjo. Kunigas Rogers gavo iš jų tris knygas: "Leave your tears in Moscow", "I found God in Soviet Russia" ir Tautvairšienės "The Cemetery of Nations in Siberian Tundra".

Po dviejų savaitių kunigo Rogers pamokslai pasikeitė. Ir šiandien jis jau neliupsina "peace movement", bet kviečia tikinčiuosius melstis, kad komunizmo jungą nešančios tautos atgautų laisvę ir

DEMONSTRACIJA PRIE JT...

(Atkelta iš 1 psl.)

dumo; Pasmerkti Rusijos politiką, kuri yra aiškus nusikaltimas Univer-salinei Žmogaus Teisių Deklaracijai ir Jungtinių Tautų principams; Raginti visus Jungtinių Tautų narius reikalauti kolonialistinės Sovietų Sąjungos imperijos panaikinimo ir laisvės atstatymo Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje.

Buvo sugiedoti visų trijų tautų himnai ir visų kalbos palydimos ilgais plojimais. Po oficialios dalies iš aikštės visamini, policijos apsaikėvimu apie du su viršum tūkstančių žmonių, dauguma tautiškais drabužiais apsirengusių, su daugybe trijų tautų vėliavų ir gausybe įvairių plakatų su šūkiais pajudėjo iš aikštės Jungtinių Tautų kryptimi, kur daugybė policijos tuoj pat pastatė užtvartas ir liepė žygiuoti kita kryptimi.

Šūkiai buvo: Freedom now! Freedom for Lithuania, Estonia, Latvia!

Russia, get out of Baltic States! We want Freedom for our people and many others. Auto platforma važinėjo New Yorko gatvėmis su Baltijos kraštų vėlavomis ir ap link vežimą apsidė tautiškais drabužiais pasipuošusių daug jaunuolių šaukdami: freedom now! we want freedom!

Bene didžiausią policijos ir televizijos dėmesį atkreipė komunistinių vėliavų deginimas, jų buvo trys. Policija tuojau apsupo tą jaunimo būrį. Buvo iš jaunimo pusės nepasitenkinimo ir priekaištų policijai, todėl tik tuos momentus vakare televizija parodė, komentatoriai paaikškino demonstrantų tikslą bei siekius, davė himną ir pasikalbėjimą su jauna latvaite, kuri buvo 6 mėn. amžiaus išvežta iš tėvynės.

Žodį tarė ir Mario Garcia, Kubos egzilinės vyriausybės prezidentas, užtikrindamas, Baltijos tautos savo paramą jų laisvės kovose.

Šią protesto demonstraciją suorganizavo BATŪNAS, kur iš lietuvių pusės koordinatoriais buvo prel. J. Balkūnas ir vykdomasis pirm. inž. K. Miklas. Ją rėmė beveik visos lietuvių organizacijos. Itin daug pasidarbavo Pabaltijo Moterų Taryba, Lietuvių Katalikų Moterų org-ja, LMK Federacija ir kitos. Buvo dalinama prieškomunistinė literatūra praeiviams.

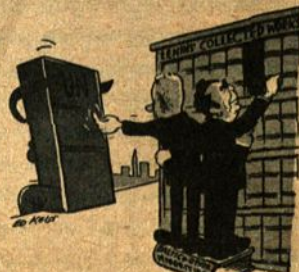
PASTANGOS...

(Atkelta iš 1 psl.)

viai Televizijoje vedėjas T. Slutas, J. Šlajus ir kiti.

Ar tokį kultūros ir studijų centrą turėsime Chicagoje nuo sekančių mokslo metų pradžios, dalinai priklausys ir nuo lietuvių pastangų. Tačiau vis dėl to reikėtų išnaudoti tokią retą progą, tuo labiau, kad tokio centro išlaikymą finansuoti numato pati Illinois valstija. (j)

CAN KOSYGIN & CO.

READ ENGLISH? OR ESTONIAN, LATVIAN & LITHUANIAN?

It seems that Kosygin and Co. found the original Russian language version of Lenin's collected works difficult to comprehend. Lenin wrote that minority groups in Soviet Russia had a right to secede. The three Baltic countries, Estonia, Latvia and Lithuania became independent in 1918 but Stalin occupied them again at the end of World War II. Their self-determination has still not been restored by the present rulers of the USSR who have asked the UN to commemorate the 100th anniversary of Lenin's birth. Neither have the Baltic nations been allowed to apply for UN membership although they were independent members of the former League of Nations.

Dear Reader: Other men than back to school or, if they turn out to be unrealistic school dropouts, use whatever language or means of communication you possess to get C. & Co. out of the Baltic countries. The Baltic.

galėtų nekludomai garbinti Dievą. Kun. Rogers virto asmeniniu Dainių šeimos bičiuliu.

Daugeliu atvejų Australijos katalikai labai palankūs ateiviams iš katalikiškų kraštų. Jų spaudoje dažnai randamas šiltesnis žodis pavergtų kraštų atžvilgiu. Beveik visuose katalikų laikraščiuose buvo plačiai skelbiamas Lietuvos kunigų memorandumas Kremliaus valdovams. Tačiau kunigų, panašių į čia minėtą kun. Rogers, australiškose katalikų bažnyčiose yra gana daug. Jie nėra užsispyrę, nėra užkietėję, bet, kaip ir Rogers, nedaug ką apie tikrąjį komunizmą nežino. Juos, kaip ir kitus neprityrusius idealistus, lengvai palenkia gražūs taikos šūkiai. Drąsiai galima sutikti su Dainiais, kad Australijos katalikų dvasiškijos supažindinimas su komunistinėm gyvenimo tikrovėm turėtų būti varomas organizuotai ir platesniu mastu.

Adelaidiškė E. Dainienė, didelė kovotoja dėl Lietuvos laisvės.

Kaip sutaupyti pinigus telefonuojant į tolimas vietas

Šiandien yra logiška stengtis geriausiai išnaudoti kiekvieną turimą dolerį. Tad Ohio Bell stengiasi padėti jums gauti daugiausiai naudos iš pasikalbėjimo su tolimomis vietomis.

- Kiekvieną savaitės naktį, pradedant 7 val. vak. ir visą dieną šeštadienį ir sekmadienį, jūs galite naudotis 3 minučių iš vietos į vietą telefonavimu visoje Ohio valstijoje (išskyrus salas) už 45 c. ir pridedant taksus.
- Tiesioginio telefonavimo nuolaida yra prieinama daugumai skambinimų į kitas valstijas išsiskaitant jums patiems. Ir už valstijos ribų tolimų vietų telefonavimo kainos dabar yra žemesnės negu kada nors.
- Jeigu kalbate ilgiau 3 minučių, sekančios minutės yra pigesnės. Bet kadangi jūs mokate už pilną minutę, išnaudokite visą jos laiką.
- Išteskite savo dolerio vertę telefonuodami į tolimas vietas papigintu kainų laiku. Pasitikrinkite telefono knygos pradžioje arba paklauskite operatorės informacijų.

Greičiausias, taupingiausias ir paprasčiausias kelias siųsti

D O V A N A S

savo giminėms į Lietuvą ir U.S.S.R.

yra nupirkti jiems

PREFERENTIAL SPECIAL ROUBLE

CERTIFICATES

— SPECIALIŲ RUBLIŲ PAŽYMĖJIMUS — kuriuos galima pakeisti į pirmos rūšies prekes specialiose Vneshtorg'o užsienių valiutos krautuvėse.

KOKYBĖ YRA AUKŠTA

KAINOS ŽEMOS

Dėl naujo katalogo ir smulkesnių informacijų kreipkitės į bet kurią mūsų prisijungusių firmų:

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.
716 Walnut St., Philadelphia, Pa. 19106

Tel.: (215) WA 5-3455

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
45 West 45th St., New York, N. Y. 10036

Tel.: (212) CI 5-7905

PACKAGE EXPRESS AND TRAVEL AGENCY

1776 Broadway, New York, N. Y. 10019

Tel.: (212) 581-7729

ar į jų skyrius, ar tiesioginiai į:

PODAROGIFTS, INC.

220 Park Ave. South, New York, N. Y. 10003

Telefonas: (212) 228-9547

PERSPĖJIMAS! Dėl savo saugumo ir greito užsakymų išpildymo, užsakykite TIKTAI per viršuje išvardintas firmas ar jų skyrius, kurios yra oficialiai pripažintos atstovauti Podarogifts, Inc.

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai 35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
361-1763

936 East 185th Street
531-7770

Viešėdami Chicagoje aplankykite MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ — PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUSAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

DIRVA

THE LITHUANIAN
NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO •
PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND
FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILNIS,
INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA ISEINA TREČIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS •
PRENUMERATA MEAMS \$13.00, PUSEI METŲ \$7.00 • ATSKIRO
NUMERIO KAINA 15 CENTŲ • STRAIPSNIAI TRUMPINAMI IR
TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIŪRA • NESPAUSDINTI STRAIPSNIAI
GRAŽINAMI TIK AUTORIAUS PRASANT • PAVARDE PASIRASYTI
STRAIPSNIAI NEBŪTINAI IŠREISKIA REDAKCIJOS NUOMONĘ • UŽ
SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBĄ REDAKCIJA NEATSAKO.

JAV LB Tarybai susirenkant

LB vadovybė turi būti koalicinė

'Pasaulio Lietuvis' šiomis dienomis išėjusiam numeryje pakartojo PLB valdybos visuomeninių reikalų vicepirminko Dr. Henriko Brazaičio Tabor Farmojepa reikštas mintis, kurioms turėtų pritarti didžioji bendruomenės ir už jos ribų esanti lietuvių išeivijos dauguma.

"PLB visuomeninės veiklos gairėse yra pasakyta: "Atėjo metas skirti Lietuvių Bendruomenei laisvojo pasaulio lietuvių gyvenimą vietą, kuri jai iš esmės ir paskirties priklauso". Žinome, kad LB iškūrė Lietuvių Chartos dvasioje bendram tautiniam darbui laisvojo pasaulio lietuvių, t.y. išeivijos, apjungimui ir jos atstovavimui.

Lietuvių Bendruomenėi priklauso kiekvienas lietuvis savo tautine prigimtimi, todėl, nors Bendruomenė ir tvarkosi demokratiniais principais, jos vadovaujami organai turi būti sudaromi iš juos jungiant visus išeivijos sluoksnius. Tik tokia vadovybė turės pasitikėjimą visoje lietuvių išeivijoje. Taigi labai svarbu vadovaujamus organus sudarant siekti susitarimo, t.y. koalicijos, bet ne daugumos valios primetimo. LB vadovybė turi būti sudaryta koalicija plačiaja to žodžio prasme, nebūtinai politinių grupių atstovaujama, bet iš plačių pažiūrų ir įvairių grupių asmenų parenkama. Tik tokiu būdu sudaryta Lietuvių Bendruomenės vadovybė turės

visos visuomenės pasitikėjimą, ir tokia vadovybė pastatys Bendruomenę "į tą vietą, kuri jai iš esmės ir paskirties priklauso". Suprantama, kad kartais tokia vadovybei gali būti sunkiau dirbti ir vienu ar kitu klausimu susitarti, bet čia reikia naudoti taktą, toleranciją ir ieškoti kompromiso. Bendrai imant, neturint nutarimų vykdymo galios, nieko kito nebelieka kaip susitarti. Tik tokiu būdu veikdami pasieksime bendruomeninės lietuvių visuomenės vienybės.

Būtų labai neigiamas reiškinys Bendruomenėje leisti išsivirti vienai grupei, nors demokratinis principas ir abso liučią daugumą turinčiai. Bendruomenėje santvarkoje dauguma atstovauja visumai, ji nevaldo mažumos, ir mažumos nuomonė turi būti respektuojama. Bendruomenėje plotmėje dauguma turi būti visuomenė, iš kitos pusės mažuma, jei tokia nepageidaujama susidarytų, negali statyti ultimatyvių reikalavimų ir turėti griau namų tendencijų bendruomeniniame darbe.

Tokiais principais linkėtina vadovautis JAV LB VI Tarybos nariams susirenkant į pirmąją sesiją ir renkant vadovybę bei nustatant veiklos planus.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

PRENUMERUOKIME DIRVĄ!

DIRVA,
6907 Superior Ave.,
Cleveland, Ohio 44103

Prašau siųsti Dirvą 1 metams (1/2 metų) šiuo adresu

Dirvos prenumerata 1 metams — 13 dol., 1/2 metų 7 dol.

Ta proga jungiu Dirvai auką dol.

Parašas

Adresas

Argentinos Lietuvių Organizacijų ir Spaudos Taryba posėdžio metu. Iš kairės: J. Švenčionis, L. Ryse-
lis, J. Mičiūdas, K. Kliuga, pirm. A. Mičiūdas, P. Gudeličius, V. Grigaitis, J. Šiušis, R. Stalioraitis
ir L. Sruoga. Kitų dalyvių nuotraukoje nesimato, A. Kirstuko nuotrauka

ARGENTINOS LIETUVIŲ VEIKLA

Argentinos Lietuvių organizacijų ir Spaudos Tarybos posėdis buvo sušauktas liepos 10 d. Dalyvavo 25 atstovai. Pirmininkavo ALOS Tarybos pirm. A. Mičiūdas. Sekretoriavo L. Sruoga.

Buvo svarstyti svarbūs organizacijų reikalai, ypač gatvės gavimas priemiestyje Quilmes - Bs Aires. Nutarta sudaryti komisiją, į kurią įėjo: A. Mičiūdas, kun. Steigvyly, A. Račkauskas ir J. Šiušis.

Audiencija buvo gauta pas Quilmės burmistą, tarpininkaujant kun. Palubinskui. Burmistras Cichero maloniai priėmė. Buvo gautas pažadas gatvę pavadinti vardu Lituania. Burmistras pareiškė, kad lietuvių pažįstas kaip geras ir darbščius, net jo šeimoje buvusi auklė lietuvė.

Buvo džiaugsmo, kuomet Susivienijimo Liet. Argent. Centro pirm., Raul Stalioraitis pranešė, kad Cordobos mieste (esantis už 900 km. nuo Bs Aires) Susivienijimo 6-sis skyrius gavo gatvę pavadinti vardu Lituania.

Po kitų svarstymų, kalbų ALOS Tarybos pirm. A. Mičiūdas padarė pranešimą apie visų metų padarytos veiklos darbus. Atstovai pareiškė ALOS Tarybos pirm. Art. Mičiūdui didelį dėkingumą, noriai dirbančiam lietuvių išlaikymui.

Julius Mičiūdas (Arturo vyresnysis brolis) daug metų einęs garbingai ALOS Tarybos išdininko pareigas, padarė pranešimą apie išdostovį.

Aptarus kitus klausimus, paskutiniu dienvartarkės punktu eita prie naujos ALOS Tarybos valdybos rinkimų. Pavedus slaptu balsavimu dauguma balsų išrinkta nauja valdyba: nuoširdus, darbštus, patriotas Argentinos lietuvis pirm. Arturas Mičiūdas. Vicepirm. Kazys Kliuga, daug dirbantis Susivienijime Liet. Argentinoje, geras nuoširdus lietuvis, patriotas. Sekretorius L. Sruoga liko išrinktas toms pareigoms 9-tiems metams kaip geras ištikimas lietuvis. Antroji sekret. Ona Kairelienė ir išdininkas Julius Mičiūdas daug metų gabiai vedę ALOS Tarybos išdą, nuoširdus ir darbštus kolumnos veikėjas kaip ir jo

brolis Arturas. Visa liet. kolonija ir atstovai patenkinti išrinktąja perrinktąja nauja valdyba. Visi pasižymi lietuviškumu ir patriotiškumu.

Išimtis Argentinos Liet. Balsui. Jam lietuviškoji veikla ir kova už Lietuvos laisvę nepaken-

vičius. Savo gražioje lietuvių kalboje nušvietė rambyniečių veiklą, sunkumus ir pasiryžimus visų jaunuolių lietuvių. Dėka jaunuolių ir jų vadų pasiryžimo "Rambynas" vėl atgavo savo buvusią normalią veiklą.

Buvo sušokta daug įvairių lietuvių tautinių šokių, publika priėmė gausiu plojimu pra-

Naujoji Argentinos Lietuvių Organizacijų ir Spaudos Tarybos valdyba. Sėdi Ona Kairelienė ir pirm. Arturas Mičiūdas. Stovi: Kazys Kliuga, Julius Mičiūdas ir Leonardas Sruoga, A. Kirstuko nuotrauka

čiama. Pereitais metais pranašavo ALOS Tarybos žlugimą. Apsiriko, pranašavimas neišsipildė.

Rugsėjo 5 d. rambyniečiai liet. parapijos salėje suruošė puikų "Alaus" šventės minėjimą. Salė buvo perpildyta atsilankiusiais, gardūs užkandžiai ir malonus aptarnavimas. Publika patenkinta svečiavosi dėkodami jaunuoliams.

Scenoje rambyniečiai stebino svečius savo gražiais šokiais. Nors jų vadovė Irena Veličkaitė-Simanauskienė dėl ligos nedalyvavo, ją pavadavo ir minėjimą atidarė gabus šokėjas H. Levena-

sydama pakartojimo. Šokiams grojo trys akordeonistai: inž. G. Kliuga, H. Povilavičius ir Jz. Romeika. Pertraukos laiku ALOS Tarybos pirm. A. Mičiūdas pasveikino "Rambyniečius" dėkodamas už jų gražią veiklą ir pasiaukojimą lietuvių išlaikymui. Dar sveikino kun. Steigvyly, O. Kairelienė ir kiti. Tos sukakties proga Jz. Šiušis įteikė 10.000 pesų jų paramai, už jų pasiaukojimą lietuvių koje veikloje.

Gražus prisiminimas liko atsilankiusiems, tai rambyniečių padaryti specialūs bakalai alui gerti su užrašu "Rambynas", baigus minėjimą

kiekvienas pasiėmė prisiminimui. Išpuošimas salės stebino atsilankiusius ir bendrai viskas paliko gražų malonų išpūdį gausiai atsilankiusiai publikai.

Iškilingas LITUANIA gatvės atidarymas Cordobo-Kordobos mieste įvyko rugpjūčio 16 d. Susivien. Liet. Argent. Centro valdyba rūpinosi, kad dayvavimas būtų gausus. Patogesniam važiavimui buvo pasamdytas autobusas, kuriame važiavo virš 40 dalyvių, jų tarpe "Rambyniečių" ansamblis apie 20 jaunuolių. Iš Bs Aires dalyvavo apie 70 žmonių.

Rambyniečiai labai gražiai pasirodė tautiniuose rūbuose, išsilavinimu ir gabumais šokiuose. Jiems vadavo Simanauskienė.

16 dienos ryto 10:30 val. visi susirinko prie gatvės Lituania, kur A. Sadukas atidarė iškilmės pakviesdamas kūmus: Iš Bs Aires St. Metrikį, Ireną Simanauskienę, iš Kordobos P. Meilutį ir Martin, prašydamas atidengti bronzinę lentą. Kordobos miesto kariuomenės kapelionas pašventino gatvę ir atidengė bronzinę lengą su įrašu Lituania.

Susivien. Liet. Argent. Centro valdybos pirm. Raul Stalioraitis, pasakė labai jaudinančią kalbą dėkodamas už dėtas pastangas gauti gatvę Lituania. Po jo kalbėjo ALOS Tarybos pirmininkas A. Mičiūdas, kuris ilgesne kalba nušvietė Lietuvos praeitį ir minėtos šventės reikšmę. Buvo ir daugiau kalbėtojų kiti sveikino raštu.

Rambyniečiai laike šventinimo dalyvavo tautiniais rūbais su Argentinos ir Lietuvos vėliavomis. Dalyvavo lenkų ir ukrainiečių atstovai tautiniuose rūbuose, spaudos ir televizijos atstovai. Sekančią dieną buvo rodoma Kordoboje per televiziją.

Po gražiai atliktų iškilmų visi dalyvavo Susiv. 6-to skyriaus patalpose pietaudami gražioje nuotaikoje, nes Kordobiečiai sugebėjo per daug maloniai ir nuoširdžiai visus dalyvius priimti.

Malonų ir nepamirštamą išpūdį paliko lietuviams salės išpuošimas. Nedidelis lietuvių skaičius Kordoboje ir ne visi priklauso Susivienijimui.

(Nukelta į 4 psl.)

Argentinos lietuvių ansamblis "Rambynas" rugsėjo 5 d. paminėjo 9 metų sukaktį.

A. Kirstuko nuotrauka

REMKIME SETH TAFT

į Cuyahoga apskrities komisionierius

Cuyahoga apskritis išleidžia \$200,000,000 šiais metais. Tai yra daugiau kaip Clevelandas ir visi priemiesčiai kartu. Iš kur apskritis gauna tokius pinigus?

Iš Jūsų... taksų mokėtojų... tai Jūsų taksai, kurie sudaro tą didžiulę \$200,000,000 sumą.

Trys apskrities komisionieriai, žmonių išrenkami 4 metams, nusprendžia kaip šiuos pinigus išleisti. Tas padaro apskrities komisionierių poziciją labai svarbia. Tai nėra taip svarbų kiek pinigų išleista, bet kaip jie išleidžiami, kas nusako Cuyahoga apskrities ateitį ir kiek taksų Jūs turite mokėti.

Per paskutiniuosius 40 metų balsuotojai mažai kreipdavo dėmesio į šias svarbias pozicijas. Bet taksams didėjant, žmonių domėjimasis irgi didėjo. Jie panorėjo žinoti kur pinigai yra leidžiami, kas juos leidžia ir žinoti, kodėl jų taksai kyla, kai tuo tarpu patarnavimas sumažėjo.

Šiandien apskrities vadovybė susiduria su daugeliu problemų, kaip nuo esančių patalpų išlaikymo iki naujų patalpų ir sistemų reikalingumo.

Esamieji apskrities komisionieriai neprisi- pažišta, kad tos proble- mos egzistuoja ir nesi- stengia surasti išeitį.

Mes esame laimingi

Argentina...

(Atkelta iš 3 psl.)

mui bet pasižymi dide- liu lietuviškumu ir pat- riotiškumu. Susiv. 6-to skyriaus pirm. Ant. Sa- dukas daug dirba Susivie- niyme. Jonas K. Jankū- nas daug rūpesčių dėjo gatvės gavimui.

Visų dėmesys kreip- tas, buvo susijaudinimu iki ašarų tai salės išpuo- šimas tautiniais vaiz- dais. Buvo iškabintas Lietuvos žemėlapis. Kiek žemiau užrašas: Lietuva Tėvyne mūsų, Tu Didvyrių žemė.

Jz. Šiušis

šiais metais turėdami pa- jėgų ir rimtą kandidatą kuris atpažino šias pro- blemas, dirbo jų spren- dimui ir pasiruošęs jas pristatyti Cuyahoga aps- krities žmonėms.

Dauguma iš Jūsų pri- simena jį kaip asmenį, kuris prieš trejetą metų kandidavo į Clevelando merus. Šio lapkričio rin- kimuose Jūs matysite Seth Tafto vardą rinki- mų lapuose į apskrities komisionierius. Užgirti- na, kad žmogus Tafto pajėgumo sutinka pasiū- lyti savo patarnavimus Cuyahoga apskrities žmonėms.

Šalia savo patarnavi- mo jis siūlo konstrukty- vias programas, ekono- miškesnės operaci- joms, oro užteršimo kon- trolei, piliečių saugu- mui, geresnei viešai transportacijai ir ge- riausiai už viską infor- muoti žmones kas apskri- ties administracijoje yra daroma. Tai turbūt yra vienas iš didžiau- sių trūkumų šiuo metu apskrities komisionie- riaus pareigūnų, kurie tvarko apskritį priva- taus klubo pagrindu. Žmonės nežino ką aps- krities administracija

SETH TAFT, kandidatas į Cuyahoga apskrities komisionierius

daro. Seth Taft, kaip aps- krities komisionierius, rūpinsis, kad Cuyahoga apskritis dirbtų jums... visi apskrities rūpesčiai bus vieši rūpesčiai. Jo pastangos ir pajėgumas išjudins Cuyahoga aps- kritį ir balsuodami už jį galite padėti atlikti jam darbą. (s)

VOTE FOR IRWIN L. SILBERT

For Judge—Common Pleas Court

Silbert for Judge Comm., Edward J. Kovacic, Chm., 7308 Hecker, Cleveland, O.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYs MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

WANTED AT ONCE 1ST CLASS SPRINGMAKERS

Coilers, Torsion Winders, Secondary Men. Experience necessary. No age limit. Top pay, benefits, and working conditions, and steady work.

WRITE
SOUTHERN PRECISION
SPRING CO.
P. O. Box 8186
Charlotte, N. Carolina 28208
(78-81)

GLUE MACHINE SET-UP MAN
For folding cartons. Experienced on straight line and right angle gluers. And
OFFSET PRESSMAN
Experienced in running quality print- ing on 25x38 and 36x49 2 color pres- ses. Steady work. Overtime for quali- fied men.

ACME CARTON CORP.
6470 Miller Rd.
Dearborn, Mich.
313 — 581-4820
(79-85)

F E M A L E

OPPORTUNITY for PROFESSIONAL HELP for 450 BED MEDICAL CENTER REGISTERED NURSES
For all services & all shifts. Good starting salary. Plus shift differential for evening & night duties.
REGISTERED DIETITIAN ADA THERAPEUTIC
MALE OR FEMALE X-RAY TECHNICIAN REGISTERED
Salary commensurate with experience & ability.
EXCELLENT FRINGE BENEFITS.
Such as: 100% paid Health & Life Insurance and Retirement.
Apply call or write to
Personel Director
MEMORIAL MEDICAL CENTER
P. O. Box 6688 Station C
Savannah, Ga. 31405
(78-92)

J. GRAUDA

Apie laisvės varžymus

Apie laisvės varžymus Amerikoje netenka kal- bėti. Kas gi nežino, kad čia laisvės varžomos? Čia, pavyzdžiui, negali iėiti į teismo salę su automatu, ir, savisaugos reikalui, iššaudyti teisėjus ir jury sąsta- tą. Už tai persekioja.

Bet, net ir socialistinės valstybės ima varžyti laisvę, tartum sekdamos kapitalistinius pragarus.

Turistai, nuvykę tarybinėn Lietuvon, beveik niekas nepasiekė Klaipėdos. Dauguma praleido ta- rybinės tėvynės apžiūros dienas ant betoninio šali- gatvio prie Neringos viešbučio durų. Bet, vis dėlto žinia, kad laisvės varžomos Klaipėdoje, jau mūsų dispozicijoje.

Netiktai Chicagoje, bet ir Klaipėdoje kapinių te- ma surišta su piliečių laisvės varžymo tema. Grau- dūs verksmai dėl prarastos laisvės vienodai grau- džiai skamba prie kazimierinių ir prie Klaipėdos kapinių. Skirtumas tik tas: Chicagoje rūpinamasi mirusiais, o Klaipėdoje gyvais.

Ilgus metus, kas jau pasidaro teisiniu įsisenė- jimu ir tradicija, apleisti Klaipėdos kapai arba ka- pinės pasidarė komunaliai naudojamu liaudies par- ku. Tai tapo komunalinė vieta, kur kiekvienas dir- bantysis galėjo praleisti poilsio valandas, arba besi- saulindamas ant kapo (tai taip patogų, saulintis at- sigulus ant kapo žolytės), arba su savo prieteliais sulošti pokeriuką (tai taip patogų, apsėdus kokį be- toninį antkapį, susimušti pikų karaliais ir koziriais), žmonės ir nugarėdavo aplink kokį paminklėlį (tai taip patogų nugėrus čia pat ir snūstelėti), kiti ir paspor- tuodavo (tai taip patogų išibėgėjus persėkti vieną kapą, o išsitreniravus, estafetės keliu persėkti net per keletą kapų), pagaliau, buvo ir meilės nuotykių (tai pat patogų: žolytė, tarp antkapių, lyg tarp krū- melių).

Geri buvo laikai: laisvą valandėlę sugauna dir- bantysis žmogus ir suka į kapines. Vaikučiai spar- dė ten futbolą, kartais varžėsi, kas taiklesnis nu- mušti kokį iš buržuazinių laikų užsilikusį religinių prietarų simbolį. Užrašydavo ir rusų kalbos posa- kius ant šlifotų akmenų...

Tik staiga:

Klaipėdos miesto vykdomasis komitetas iška- bino aplink kapines, ant visiškai sulūžusios tvoros liekanų tokius skelbimus, rusų ir lietuvių kalbo- mis -- "Šiame plote griežtai draudžiamą priiminė- ti saulės vonias, lošti korotomis ir užsiminėti sportu. Taip pat griežtai draudžiama naikinti val- tybinę nuosavybę. Nusizengusieji šiam potvarkiui bus baudžiami pagal ... ir pagal... paragrafus".

O dienos buvo gundančiai giedrios. Debesė- liai, vėjelis, etc. Kiekvienas dirbantis automa- tiškai suko kapinių link. Miesto vykdomojo komite- to grasinimus sutiko kaip dirbančiųjų laisvės uzur- pavimą. Kapinės nebuvo apstatytos milicijos ir vai- kai nuplėšė skelbimus, ir vėl buvo smagus laisvės jausmas: giedrios dienos, vėjelis, žolė. Čia taupa- togus kapelis saulintis. Ten, žiūrėk visa kompanija koziriuotojų aplink betoninį antkapį, dėlioja velnio abrozdelius lyg ant pokerio staliuko. Čia vėl, drū- čiai nugeria kitoj vietoj po bronzinio angelo spar- nais. Čia gi vėl, labai jaučiai tarp geležinės tvorė- lės liekanų kuždasi įsimylėjusių porėlė. Ir vaikučiai azartiškai sportuoja: nori įvaryti įvarčius į kaž- kijos apgriuvusios koplyčios duris...

Taip liaudis susigražino sau laisvę naudotis komunaliniu plotu. Vykdomasis komitetas gali sau prisičiaudyti pilnas servetėles savo potvarkiais. Kol bus giedrios dienos, liaudies plotas priklausys liaudžiai. Taip prieš laisvės varžymus kovojo ma- socialistiniuose kraštuose. O Chicagoje? Chicagoje tik tai graudūs verksmai. Liaudis dar neįsisavino socialistinio aktyvumo.

JURGIS GLIAUDA

JUOZAS TUMAS — VAIŽGANTAS

žmogus ir asmenybė (6)

(Paskaitos metmenys)

Tas spontaniškumas ir skubumas, ir optimiz- mas ir lakoniškas pomėgiškas reiškiniui apibūdin- ti dažnai suklaidindavo Vaižgantą, dalyje jis matė visumą, jam mažas ir priimtina - geras faktas už- stodavo blogą visumą. Todėl tik savo nuoširdumu ir atvirumu jis atpirkdavo tas ne klaidas, bet ge- ros intencijos paklaidas santykiuodamas su žmonė- mis.

Taip sako Mykolaitis Putinas:

Iki pat savo mirties jis stovėjo visos tautos akių vaizdoj kaip moralinis autoritetas ir nieku ne- suteptos garbės ir dorovės žmogus. Gyvas ir jud- rus, jaunatvės entuziazmu degas, baltas, žilaplau- kis, jis kur pasirodydavo visų patraukdavo akį ir širdį. Jaunimas laikė kanauninką Tumą mėgiamiausiu savo svečiu. Įvairiausių pažiūrų žmonės lygiai mieliai norėjo matyti jį savo tarpe. "Bedieviai!" ei- davo į Vytauto bažnyčią jo pamokslų klausyti. Vi- sus traukdavo nepaprastas jo kalbos gyvumas, plastiškas, įtikinąs vaizdingumas, įsijautimas ir sąmojis. Iš jo asmens ir iš jo kalbos tryško gyva fantazija, optimizmas energija... (galas)

Tenka pridurti, kad Vaižganto gyvenimo ta- riamų smuklmenų archyvas tolydžio pilnėja. Ne- seniai trys jo laiskai, gauti spaudai iš Bronės Mė- ginaitės-Klimienės, jo laiskai dailininkui Jonui Ja- nuliui, tūlai F. Grigonienei, Kazlauskieni, vis ap- tinkami ar ok. Lietuvoje, ar net ir užsienyje, kelio- likos bendraamžių kad ir skirtingų amžiumi memu- arinio pobūdžio atsiminimai, vis nesustoja rodytis ir Vaižganto archyvai pilnėti. Detalus jo biografias ateityje turės didžiules medžiagos sankrovas. Tuo atveju Vaižgantas yra laimingoje padėtyje tų tau- tos genialių asmenų, kuriems atkelti biografijos tomuose medžiagos nestokoja.

Mirė Vaižgantas, sako Domas Velička, Chica- gos lietuvių ped. Instituto direktorius, kurio rūpes- čiu išleista pedagoginiams reikalams Vaižganto veikalų Rimai ir Nerimai...

Bet Vaižganto legenda netiktai gyva, ji gyvėja ir stiprėja, besidairydama ateitin.

Tačiau, visa tai, ką aš turėjau pareigos išdė- tyti, yra visa tai, ką kiti Vaižgante pastebėjo, kaip kiti į Vaižgantą reagavo, ką išitėmyjo, o, gal būt, ir ką užmiršo. Tai yra vaizdas šakotos asmenybės, išlikusios kitų minty, vaizde arba širdy. Tai yra, sąmoningai jums nedėstyta sausų kronologinių fak- tų grandinė, išmarginta vietų, valstybių, žmonių, pareigų vardais.

Ir tai būtų viskas jeigu nebūtų pačios didžiausios prielaidos, dėl kurios tos visos detalės perke- liamos į kitą, neeilinę dimensiją, jeigu Vaižgantas nebūtų kūrybos talentas, jeigu jis prakilniausias vi- suomenininkas nebūtų buvęs vienas iš geriausių

lietuvių literatūros rašytojų?

Visos jo kvalifikacijos, jam esant netiktai is- torijos erdvėn išengusiu visuomenininku, bet ir esant rašytoju yra kitos dimensijos reiškinys.

Ir ilgiausiam laikui po jo mirties praėjus jis pats gali prabilti į gyvuosius. Jis gali prabilti savo žodžiais, vaizdais, jo nupieštais žmonių portretais ir savo gyvenimo samprata iš savo kūrinių pusla- pių.

Viso jo raštų, iki šiol išleistų yra 20 tomų, sa- ko 1948 metų daviniai. Bet jų yra daugiau. Tomai yra nevienodo puslapių skaičiaus, ir žiūrėdamas į savo raštus knygų lentynoje pats Vaižgantas, su įprastu jam kandumu sakė: jeigu ten yra bent penk- tadalis vertos beletristinės medžiagos, būčiau pa- tenkintas. Tai, suprantama, jau perdėta. "Beletris- tinės" medžiagos gausa neapsprendžia rašytojo dy- džio. Rašytojo palyginamąją vertę nustato ne jo ra- štų gausa lentynoje. Ir vienos knygos rašytojas gali būti didelis ir amžinas. Bet Vaižgantas ir mums am- žinas jo daugeliu kūrinių.

Savo kūrinių centre paėmęs jo eros žmogų, jis davė jį kupiną vitalinės energijos, kovojantį ir par- griūvantį, laimintį ir pralaimintį. Jis davė gerą jo eros žmogų. Laimėjimas čia nėra ir tame, kad tai jo -- aplinkos žmogus, bet kad tai yra žmogus. Visad yra klaida manyti, kad žmogaus portretui reikia de- tāliausios aplinkos. Žmogaus portretui reikia jo vi- daus. Todėl kitų visuomenių ir atskirų laikotarpių žmogų vaidzuojantieji kūriniai lieka savi ir artimi visai kitų amžių ir visuomenių skaitytojui.

(Bus daugiau)

NAUJI PATVARKYMAI

Kurie dabar galioja mūtu apmokėtiems siuntiniams į LIETUVĄ ir U.S.S.R.
Suprastintos prekių klasifikacijos, pakeistas mūtas kai kuriems daiktams etc.

SENA PATIKIMA FIRMA

Toliau aptarnauja nuolatos didėjantį klientų skaičių, tradiciniai, su virš 40 metų patyrimu.
Jei esate vienas iš tūkstančių mūsų patenkintų klientų, mes dėkojame Jums už pasitikėjimą.
Jei ne, tai prašome pasinaudoti mūsų patarnavimu ir Jūs būsite dėkingas mums.

SIUNTINIAI PASIEKĖ MUS PASTU,
IŠSIUNČIAMY TĄ PAČIĄ DIENĄ.

Dėl paskutinio katalogo ir vėliausių patvarkymų kreipkitės į

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

716 Walnut St., Philadelphia, Pa. 19106;
Tel. 215-925-3455

CENTRINĖ ĮSTAIGA NEW YORKE:

220 Park Ave. South New York, N. Y. 10003
Tel.: 212-982-8410

Ar į bet kurį mūsų skyrių ir atstovus:

PHILADELPHIA, Pa. 19123, 1013 N. Marshall St., WA 5-8878
BALTIMORE, Md. 21224, 3206 Eastern Avenue, DI 2-2374
SO. BOSTON, Mass. 02127, 390 West Broadway, AN 8-8764
CHICAGO, Ill. 60632, 4102 Archer Avenue ----- 254-4144
CHICAGO, Ill. 60622, 2242 W. Chicago Ave., BE 5-7788
CLEVELAND, Ohio 44119, 787 E. 185th Street, 486-1836
DETROIT, Mich. 48210, 6460 Michigan Ave., TA 5-7560
ELIZABETH, N. J. 07201, 956a Elizabeth Avenue, 354-7608
HAMTRAMCK, Mich. 48212, 11415 Jos. Campau Av., 365-6350
HARTFORD, Conn., 11 Charter Oak Avenue, 203 — 249-6255
KANSAS CITY, Kan. 66102, 18 So. Bethany, AT 1-1757
LOS ANGELES, Cal. 90026, 2841 Sunset Blvd., 382-1568
MIAMI, Florida 33138, 6405 Biscayne Blvd., FR 9-8712
MINNEAPOLIS, Minn. 55414, 217 E. Hennepin Av., FE 2-4908
NEW BRITAIN, Conn. 06052, 97 Shuttle Meadow, 224-0829
OMAHA, Nebr. 68107, 5524 So. 32nd Street, 731-8577
PARMA, Ohio 44134, 5432 State Road, ----- 749-3033
PITTSBURGH, Pa. 15222, 246 Third Avenue, GR 1-3712
ROCHESTER, N. Y. 14621, 683 Hudson Avenue, BA 5-5923
NEW YORK, N. Y. 10003, 101 First Avenue, OR 4-3930
SAN FRANCISCO, Cal. 94122, 1236 — 9th Ave., LO 4-7981
SEATTLE, Wash. 98103, 1512 N. 39th Street, ME 3-1853
SOUTH RIVER, N. J. 08882, 168 Whitehead Ave., 257-2113
WORCESTER, Mass. 01604, 82 Harrison Street, 798-3347
TRENTON, N. J. 08611, 730 Liberty Street LY 9-9162
VINELAND, N. J. 08360, Parish Hall, West Landis Ave.,
691-8423

PAMINKLAS DR. ADOMUI LASKAUSKUI

Rugsėjo 27-tosios lietingą vidurdienį nemažas būrys baltimoriečių susirinko Loudon Park kapinėse prisiminti vieną garbingą savo bendruomenės narį. Prieš metus laiko čia buvo palaidotas dr. Adomas Laskauskas. Dabar šeimos ir giminių rūpesčiu pastatytas išpūdingas tautinio stiliaus puošmenimis padabintas juodo akmens paminklas pagal velionies sūnaus Kęstučio brėžinį.

Nepaisant atvėsusio oro ir be perstojo tekančio lietaus, į kalnelį kur stovėjo naujas paminklas, slinko viena po kitos mašinos. Skėčiais prisidengę dalyviai, ratu apsūpę paminklą ir kapą, ilgokai lūkuriauo kol atvyko kunigas atlikti pašventinimo apeigą.

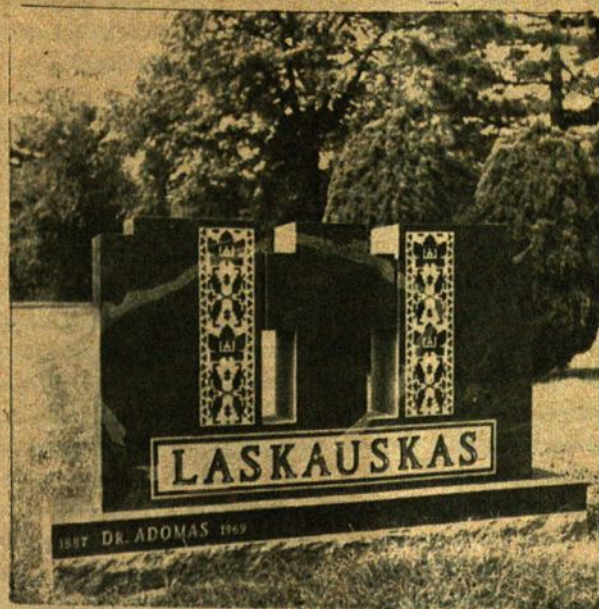
Tarp velionio artimųjų, giminių ir pažįstamų iškilmingai susirinko daug Taut. S-gos Baltimorės skyr. narių su visa valdyba, išskyrus tik patį pirmininką Vl. Bačanską, po operacijos dar ne spėjusį sustiprėti. S-gos vardu savo garbės nario šviesiam atminimui ant kapo padėta gyvų gėlių puokštė.

Šv. Alfonso liet. parapijos vikaras kun. Ant. Dranginis, atkalbėjęs atitinkamas maldas, prašneko į susirinkusius: "Man teko lankyti daug sergančių ir mirstančių ligonių, bet tokio kantaraus žmogaus kokių buvo a.a. dr. Laskauskas, lig šiol nebuvau matęs. Jo akivaizdoje jaučiausi tarsi jo sūnumi. Jo palikto man išpūdzio, kol gyvas, niekad neužmiršiu".

Taut. S-gos vardu apie velionį žodį tarė buv. skyriaus pirm-kas M. Karaša. Jis ragino kiekvienam susikurti savyje nematomą paminklą velioniui, kad jo siekiai ir darbai būtų neišblėstančiu pavyzdžiu mūsų veiklai. Nuo savo jaunystės ligi pat Lietuvos pavergimo a.a. dr. Laskauskas dirbo savo krašto la-

bui, visuomeninėje srityje laikydamasis tautinio kiškos pakraipos. Dėlto bolševikmečiu skaudžiai

davo apie gyvenimą neprikl. Lietuvoje ir bolševikmetį, nepagailėdamas savo pašnekovams

Paminklas dr. Adomui Laskauskui

nukentėjo, iš okupanto kalinimo išėjo palaužta sveikata. Jo atsidasimas ir pasiaukojimas Lietuvai Tėvynei šviesiems, besirūpinantiems jos išlaisvinimu.

Baltimorės lietuvių gydytojų vardu šnekėjo dr. St. Ankudas, velionį pažinojęs dar neprikl. Lietuvoje. Klausytojams priminė sunkias gydytojo darbo sąlygas to meto Lietuvos kaime, kur trūko ne tik sveikatos apsaugos priemonių, bet ir reikiamo supratimo ir mokslo apšvietos. Velionies didžiausias nuopelnas, kad jis pasirinkęs veikti ten, kur jo labiausiai tada reikėjo -- tarp kaimo žmonių. Nesispraudęs į didesnius miestus, kur gydytojo darbas, ypač turint galvoj susisiekimą, daug lengvesnis ir pelningesnis.

Net ir čia, išeivijoje, velionis senatvėje nevengė bendrauti su paprastais žmonėmis. Vasaros metu atėdavo į vieną Baltimorės parką, kur susitikdavo su liet. pensininkais, buv. siuvelyklų ir B. and O. geležinkelio bėvės dirbtuvių darbininkais. Klausydavosi jų pasipasakojimų, o iš savo pusės jiems paaiškin-

lionį: "Neprišidenk ranka, veido. Žinau, kad buvai labai kuklus. Savo kovą esi gerai tesėjęs. Tebūna Tau ši žemė lengva!"

Po prakalbų kapinėse Kęst. Laskauskas, kuris yra vienas Baltimorės Lietuvių Radijo Vainandos tvarkytojų, padėkojęs visiems už jo tėvelio nuoširdų prisiminimą, pakvietė susirinkusius į savo namus užkandžiui. Netrukus visi iš kapinių išsiskirstė, tik vienišas paminklas pasiliko tarp svetimųjų liudyti, kad čia dar vienas ištikimas Lietuvos sūnus amžiams užmigęs toli nuo savo gimtosios žemės -- nuo savo mielųjų Anykščių.

(sm)

Hearts and Hunting

Dress sensibly. Consider the climate -- both day and night.

A SERVICE OF YOUR HEART ASSOCIATION

NEW CANADIAN BLITZ DIET

LOSE 5 POUNDS OVERNIGHT!

Learn the secret of incredible, No-Effort, No-Drug, ONE-DAY reducing formula! Have your wholesome, yummy "Blitz"! (4 mystery meals)—Go to bed! Wake up!—and you have lost 5 pounds. Unbelievable? Sure! But it works. Every time. OR YOUR MONEY BACK! SPECIAL OFFER (limited period only): \$3.00

Yes I want to lose five pounds overnight. Please rush by mail CANADIAN BLITZ DIET. I enclose \$3.00 cash, money order, or cheque (Sorry no C.O.D.'s). If payment by cheque enclose \$3.50 to cover handling costs.

CANADIAN BLITZ DIET
203 - 15104 Stony Plain Road,
EDMONTON, Alberta, Canada

Name

Address

City

State

Zip

Špionažo Kazas

PIERRE NORD

(25)

Ambasadorius Lefranc pasivijo pulkininką Dubois sode ir abu greitais žingsniais išėjo gatvėn.

-- Pulkininke, -- pasakė ambasadorius, -- aš viską supratau. Antrasis asmuo be abejonės yra ponia Lee, su kuria jūs žaidžiate kaip katė su pele, arba Wonder, kurio nedraugiška išvaizda man nepatiko. Tai vienas jų. Ar protinga buvo apie tai nutylėti?

-- Ekscelencija, aš jus prašau, -- pertraukė Dubois, -- tik nesakykit savo trims kolegoms amerikiečiams.

-- Bet jiems tai ir į galvą neateis!

-- O taip... Tas jiems nebūtų atėję į galvą. Štai, jei reikėtų įrodyti, kad Vlasovas gerai atliko savo misiją, jūs pats tai įrodėte. Mes sakėme, kad amerikiečiai įsitikinę, kad bet kuris vokiečių, net ir Felsenas, gali būti išdaviku, bet kuris prancūzas, net prof. Lenglet ir aš galime dirbti sovietams, tai prancūzai taip pat nepasitiki kiekvienu amerikiečiu. Matote, Ekscelencija, kaip lengvai Vlasovas paskleidęs keletą melagysčių, susilaukė gero deriaus. Negali būti tvirtos sąjungos be abipusio moralinio pasitikėjimo. Gi mes jau atsidūrėme netoli tų pagrindų sugriovimo. Jei prancūzų vyriausybė būtų pasakiusi Amerikos vyriausybei, o pagunda buvo didelė, kad "CIA yra idiotiška ir apsinuodijusi, kad Routier negali būti įtariamas, kad mes atsisakome bet kokių diskusijų dėl to, tai CIA būtų galutinai įsitikinusi,

kad Prancūzija supuvusi nuo galvos. Leiskit jums priminti, kad tai aš sukludžiau šį pavojų. Prisipažinsiu, aš neturiu jokių formalių įrodymų prieš antrašį žmogų. Aš dar laikiu. Aš tikiuos, kad juos gaušiu ir prašau kol kas savo kolegoms amerikiečiams nieko nesakyti.

-- Gerai pulkininke, -- atsakė diplomatas suglušintas. -- Bus geriausia, kad šį reikalą narplios jūsų tarnyba, nors mes ir esame taikos metu.

-- Ar mes esame taikoje? Šį klausimą aš keletą kartų per dieną kartoju.

Ketvirtadienį, vasario 27 d., 9 val. ryto pulkininkas Dubois pasirodė optimistiškai nusiteikęs, tuo tarpu Wonder buvo be ūpo.

-- Ar jūs atsigabenote Vlasovą? -- paklausė Dubois draugiškai savo kolegos amerikiečio.

-- Aišku, -- atkirto sausai Wonderis.

-- Kaip jis jaučiasi?

-- Išvargęs, -- sumurmėjo Wonder. -- Aš irgi.

Mes tardėme visą naktį, perleidome per magistės aparatą, bet nieko. Rezultate: nulis. Šis pleyps pasidarė nebylys. Jis niekad neišduos savo sąmokslininko.

-- Ar Vlasovas žino, kad Voroncovas vakar mirė? -- paklausė Dubois.

-- Taip.

Tuo metu nerimaujantis pirmininkas Eisenberg įsiterpė į juodviejų pasikalbėjimą, nenorėdamas likti tik paprastu stebėtoju.

-- Dar vienas numirėlis! -- sušuko jis. -- Kas yra tas kitas rusas?

Į tai Wonder atsakė:

-- Pulkininkas Nikolajevič Voroncovas buvo sovietų ambasados Bonnoje patarėjas, Vlasovo draugas. Voroncov užsimušė automobilio katastrofoje greittelyje tarp Bonnos ir Koelno.

-- Aš suprantu, -- pasakė Eisenberg. -- Išskyrus vieną smulkmeną, kai jis, būdamas Vokietijoje, galėjo palaikyti ryšį tarp Vlasovo Amerikoje ir KGB Maskvoje?

Išsiviešpatavo trumpa tyla. Paskui Dubois, stengdamasis išlaikyti rimtą miną pasakė:

-- Aš tik noriu pastebėti, kad aš nenužudžiau Voroncovo. Manau, kad tai nebuvo ir jūsų plane, -- paklausė žvilgsniu Wonderio.

-- Ne, ne, -- patvirtino amerikietis. Tai nepadarė nei rusai, nei vokiečiai. Tai paprastas akcidentas, kaip nemažai įvyksta kelyje. Bet aš esu tikras, kad nemažai žmonių, skaitydami laikraštį žiaž žinią pagalvojo, kad tai špionažo karo išdava.

-- Štai labai svarbi mano kolegos pastaba, ponai. Ji tik parodo kokių rezultatų siekė Vlasovo misija. Jis mus suraizgė špionažo tinklais, kad kiekvienam svetimšaly mes matytume agentą. Laikas sustabdyti šį terorą. Šaukti žmonėms, kad mes esame apsupti šnipais, subversiniame kare reikiama taip pat kaip 1940 metais klasikiniame kare buvo "stukas" lėktuvų garsai. Aišku yra šnipų, ir man moka algą, kad juos areštuočiau. Bet taip pat man moka algą, kad niekas negasdintų žmonių baisiomis šnipų istorijomis ir negriautų sąjungos tarp Amerikos ir Prancūzijos. Baikime su Vlasovu... Tiesa, pone Brown, aš girdžiu telefono skambėjimą. Aš daviau jūsų numerį liudininkui, kuris negalės atvykti duoti parodymą.

Paskui pasilenkęs prie jury pusbalsiu pasakė: -- Aš jums pristatysiu du asmenis, kurie sukludė atentatui. Vlasovas neturi jų matyti, bet norėčiau, kad jis juos girdėtų. Vėliau gal būtų jis ginsis to nenorėjęs, bet tas padės užmegsti dialogą. Aš nesitikiu iš to daug, bet galim išbandyti...

(Bus daugiau)

Literatūros vakare Detroito dalyvavę rašytojai. Iš kairės Vytautas Alantas, Indrė Damušytė, Marija Sims ir dr. Kęstutis Keblys. J. Gaižučio nuotrauka

DETROITO LIETUVIŲ ŽINIOS

LITERATŪROS VAKARAS DETROITE

Spalio 4 d. Detroito lietuvių kultūros klubas buvo surengęs vietos rašytojų puikią literatūrinę popietę, kurioje dalyvavo keturi rašytojai. Kultūrinę popietę pradėjo poetė Marija Sims. Ji paskaitė jausmingai savo naujausios kūrybos kelis dalykus. Po jos buvo pakviestas literatūros kritikas dr. Kęstutis Keblys. Jis skaitė vieną iškarpatą iš rengiamo didesnio kūrinio.

Po to pasirodė jauna poetė — Ingridė Damušytė. Savo kūrinius skaitė įsijausdama į jaunatvišką išgyvenimą. Malonu konstatuoti, jau ji nėra naujokė. Savo poezijos dalykėliu kartais nuo karto pasirodo "Ateityje", jaunųjų poetų rinkinyje. Kultūros klubas sveikina jaunąją poetę ir linki siekti aukštumų.

Pagaliau pasirodė vyriausias šio vakaro rašytojas, dramaturgas — Vytautas Alantas. Jis skaitė iš rengiamo istorinio romano *Sventaragis, kurio keletas atkarpų buvo pasirodžiusios Dirvoje*. V. Alantas mėgsta nagrinėti istorinius Lietuvos įvykius. Lietuvos istorija yra tautos gyvybės ir vilties šaltinis.

Į šią popietę buvo kvietas rašytojas Balys Gražulis, bet jo pasirodymą sutrukdė kiek pašlijusi sveikata. Taip pat buvo pakviesta jauna poetė Austė Pečiūraitė. Jos pasirodymą sukludė studijos.

Po kultūringo rašytojų pasirodymo, įvyko kavutė, kurią paruošė mielos ir darbščios klubo narės.

OWNER OPERATORS
with late model tractors.
Please apply
DAVIS MOTOR EXPRESS
1312 SCHUSTER
KALAMAZOO, MICH.
(616) 345-1129
(77-83)

TOP BUSINESS OPPORTUNITY OPEN TO AMBITIOUS MEN

The Union Oil Company, one of the nation's most progressive and fastest-growing oil companies, now offers ambitious men an opportunity to establish themselves as successful, independent business men.

You will be your own boss. As your business grows, so will your earnings.

For full details, call or write The UNION OIL COMPANY, 16000 W. 9 Mile Rd., Southfield, Michigan 48075. Phone: 313 — 444-8200.

visiems kitiems — jauniui ir seniumi.

Kai krikščioniškoji moralė griunama, svarbu išgirsti ir mokslininko svarų žodį jaunimo auklėjime. (am)

DAINAVA ŠVENČIA 15 METŲ SUKAKTĮ

Dainavos jaunimo stovyklos penkiolikos metų sukakties proga yra ruošiamas rudens balius lapkričio 14 d., 7 v. v. Mercy Collegijos salėje, 8200 West Outer Dr. kamps Southfield.

Bus meninė programa. Šokiams gros orkestras "Zoria". Apvalių stalų 8 asmenims užsakymus priima: Vytautas Petrulis tel. 533-8918.

VISUOMENINIO AUKLĖJIMO KURSAI

L. B. Detroito apylinkės tautinio ir visuomeninio auklėjimo kursai atidaromi lapkričio 7 d., 9 val. Vanderbergo mokykloje Redforde. Kursams vadovaus Jūratė Pečiūrienė ir Kęstutis Keblys. Taip pat ten dėstys ir kiti lektoriai.

Į kursus priimami baigę 8 sk. lituanistinių mokyklų arba tolygaus išsilavinimo mokiniai. Tėvai kviečiami nepraleisti šios geros progos ir savo vaikus įregistruoti ir pasiūsti į minimus kursus.

PERŠOVĖ LIETUVI

Spalio 17 d. prie Wayne Universiteto patalpų buvo

peršautas ir apiplėštas Vytautas Reklys 22 metų amžiaus. Turimomis žiniomis po padarytos operacijos jaučiasi geriau.

A. Grinius

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

SPALIO 31 D. Čiurlionio ansamblio tradicinis balius šv. Jurgio parapijos salėje.

LAPKRIČIO 7-8 D. Lietuvių Diena. Rengia LB I-os ir II-os Apyl. valdybos.

LAPKRIČIO 15 d. L.V.S. Ramovė rengia kariuomenės šventės minėjimą.

LAPKRIČIO 26-28 D. Lietuvių Studentų Sąjungos XX visuotinis suvažiavimas Pic Carter viešbutyje.

LAPKRIČIO 28-29 D. Gabija rengia lietuvių grafikų parodą Nauj. parapijos salėje.

GRUODŽIO 12 D. Religinės šalpos vakaras Naujos Parapijos salėje.

GRUODŽIO 31 D. Naujųjų Metų sutikimas rengiamas LB I-os ir II-os Apyl. valdybos.

VASARIO 20 D. Pilėnų tunto tėvų komiteto tradicinis blynų balius.

KOVO 20 D. Kaziuko mugė Nauj. parapijos salėje.

RUGSEJO 25 D. tradicinis Dirvos vakaras.

KVALIFIKUOTA ir PRITYRUSI!

Išrinkit...

Gertrude W. DONAHEY
for
Treasurer of State
Democrat

— ATSTATYKITE OHIO GARBĘ —
Remiama: • AFL-CIO • Plain Dealer
• State Democratic Organization

X Gertrude W. DONAHEY

Donahey for Treasurer of State Committee,
A. Karlinger, 21329 Lake Shore Blvd., Euclid, O.

IŠRINKIT...

**JUDGE
FRANCIS J.**

TALTY

DEMOCRAT
PROBATE
COURT

Remiamas:

- Citizens League • AFL-CIO • Plain Dealer
- Democratic League of Cuyahoga County
- Polish American Congress
- Cleveland Bar Assn.

X FRANCIS J. TALTY

Talty for Judge Comm., Albert R. Kovacic, Asst. Chmn.
8018 Liberty Ave., Cleveland, Ohio

KRAUTUVĖS VALANDOS MIESTE PENKTADIENI 10 V. RYTO IKI 5:45 V. V. SKYRIUOSE 10 V. RYTO IKI 9:30 V. V.
MES DUODAME IR KEIČIAME EAGLE STAMPS

MAY'S BUDGET STORES
DOWNSTAIRS

Išpardavimas! Vyrams visame krašte išreklamuoti marškiniai

Jeigu be priekaištų \$5 iki 8.50

Garsiosios etiketės pasilieka
kiekvienuose marškinuose

2.99

KIEKVIENI

Džiaukitės atrodydami geriausiai... geriausiai už pigiausią kainą! Nepaprasti išieginiai marškiniai, beveik nerodą mažyčių trukumų, kurie tikrai nenkenkia nešiojimui.

- 2 sagų ir prancūzišku rankogalių grupė
- Nauja ilgų kampų apikaklė
- Klasikinė kirpimo apikaklė
- Gilių ir vidutinių tonų lygios spalvos, trapiai baltai ir dryžuoti grupėje
- Ilgos rankovės 14½ iki 17 grupėje
- Ir ribotas kiekis 17½-18
- Išsirinkite neprosijamus polyester/medvilnės mišinio
- Nėra kiekvieno stiliaus ir spalvos visuose didžiuose
- Nepraleiskite šių puikių pirkinių

Duokite mums skaičių ir leiskite mums sudaryti jums kolekciją nuo 14½ iki 17

May's Budget Men's Furnishings. All 7 Stores
Paštu ir telefonu užsakymai priimami.

CLEVELANDO LIETUVIŲ ORGANIZACIJŲ VADOVYBĖMS

Du narsūs vyrai, kurie pagrobė sovietų lėktuvą ir privertė jį nusileisti Turkijoje, tuo išskeldami pavergtos Lietuvos vardą, yra pavojuje. Sovietų Sąjunga daro didelį spaudimą į Turkijos vyriausybę, kad pastaroji juos išduotų. Mes turime dėti visas pastangas pagelbėti K. ir A. Brazinskams. Pats pagrindinis būdas yra labai skubiai kreiptis į Turkijos vyriausybę ir prašyti, kad suteiktų jiems politinių pabėgėlių teises ir neišduotų jų rusams.

Mes prašome organizacijas bei pavienius narius skubiai siųsti telegramas bei laiškus (oro paštu) Turkijos prezidentui bei kitiems pareigūnams, prašant neišduoti šiuos vyrus sovietams.

Informacijai pridėdame laiško tekstą.

ALT Clevelando Skyriaus Valdyba

A. Pautienis, pirm.

★

His Excellency Cevdet Sunay
President of Turkey
Ankara, Turkey

Mr. President:

On behalf of the many thousands of Lithuanian Americans, who reside in our city, we appeal to you not to deliver Karolis and Algirdas Brazinskas into Russian hands. To do so would result in their fate worse than death. Yet these men only tried to escape the inhuman persecution of the Soviets, and found no other means than to hijack a plane.

It is unfortunate, that there were casualties during their seizure of the Soviet plane, but in spite of that, these men are not criminals, only victims of communist persecution who jumped at their only chance of freedom.

Only Soviet Union and their aggression against Lithuania and the other European countries is at fault for this incident. Their policies of extermination of entire nations made these two men their slaves. Men who finally chose to risk their lives for the chance of gaining freedom.

We plead with your government to grant these men political assylum in your country.

Very respectfully yours,

UŽ PERKĄ SU ENTUZIAZMU

Šiuose rinkimuose tebūnie visų lietuvių balsai

už Ralph J. Perk

Cuyahogos apskrities išdan kasmet įplaukia apie 600 milijonų dolerių. Šią sumą sudaro nekilnojamo turto, biznio, investicijų, palikimų ir kiti mokesčiai. Pvz. 1970 nekilnojamo turto mokesčių buvo surinkta 305 milijonai dolerių, o mokesčių iš biznio ir akcijų investicijų (Personal Property taxes) 118 milijonų. Šias pajamas prižiūri, jas paskirsto pagal biudžetą numatytoms apskrities įstaigoms, mokykloms ir bib-

liotekoms apskrities kontrolierius. Iš viso Cuyahogos apskritis yra padalinta į 78 mokesčius rajonus, kuriuos sudaro 36 miestai, 20 kaimų ir 22 mokyklų bei viešųjų bibliotekų rajonai.

Nuo 1962 metų cuyahogos apskrities kontrolierium yra Ralph J. Perk. Paskutiniuose rinkimuose 1966 metais jis buvo perrinktas antrajam terminui 100,000 balsų persvara, surinkdamas daugiau balsų už bet kurį respublikoną ar demokratą, kandidatus į apskrities ir valstijos administracijos įstaigas.

Ralph J. Perk kaip administratorius pasirodė esąs griežtas, taupus ir pažangus. Jis sumažino savo įstaigos biudžetą 10%, sutaupė mokesčių mokėtojams 2.9 milijonus dolerių, sumažindamas įvairias administracines išlaidas. Svarbiausia, jis apskrities kontrolieriaus įstaigą padarė vieną moderniausių visose JAV, įvesdamas kompiuterių sistemą. Dabar pusė milijono nekilnojamo turto mokesčių sąskaitų paruošiama per 120 darbo valandų. Anksčiau šį darbą atlikti reikėjo 22,000 valandų. Ralph J. Perko įvesta kompiuterių sistema aptarnauja apskrities balsuotojų registracijos kartoteką, Sveikatos ir Viešosios Gerovės departamentą, ligonines, algų mokėjimo sistemą ir t.t. Kaip tvarkingą, taupų ir dinamiską administratorių amerikiečių dienraščiai ir visos viešosios institucijos Ralph J. Perką su entuziazmu indorsavo trečiajam terminui ir ragina balsuotojus lapkričio 3 su totalia balsų dauguma šį sąžiningą administratorių perrinkti trečiajam terminui.

Lietuviams ir kitoms tautybėms Ralph J. Perk yra artimas savo tautine kilme ir nuoširdžiu dėmesiu Amerikos etninėms grupėms. Jis yra antrosios generacijos čekas, kilęs iš neturtingos šeimos. Nuo jaunystės dienų dalyvaudamas politiniame gyvenime, pats patyrė kaip sunku yra etninės kilmės žmonėms kopti į viršūnes. Jeigu šiandien pla-

čiau kalbama apie etninių grupių jėgą, tai daliai nuopelnas ir Ralph J. Perk. Jau 1962 metais jis įsteigė Tautybių Sąjūdį (American Nationalities Movement), kad sudarytų jungtinį bloką Amerikos politinio gyvenimo forume. Jis sąjūdį sutelkė visus -- demokratų, respublikonų, nepartinių, visuomenininkų ir kultūrinių. Sąjūdžio idėjos, raginančios etninių grupių konsolidaciją, keliančios viešumon diskriminaciją prieš tautinių mažumų veikėjus ir jų instutucijas, ne kartą buvo pabėtos New York Times, Washington Post ir kitų didžiųjų dienraščių.

Ralph J. Perk neapleido nei vienos lietuvių tautinės šventės, dažnas svečias lietuvių šeimose, savo įstaigoje turi atsakingų lietuvių pareigūnų, vasaros atostogų metu lietuviai studentai gauna darbo jo įstaigoje, o Clevelando lietuvių visuomeninės ir kultūrinės institucijos yra sulaukusios iš jo konkrečios ir stambios paramos. Būtų skriauda mūsų kolonijai, jeigu kas nors atsisakytų remti jo kandidatūrą. Šiuose rinkimuose tebūnie visų lietuvių balsai už Ralph J. Perką.

Jungtinis Lietuvių Komitetas, Dr. W. V. Bložė, pirmininkas.

TAFT LANKYSIS CLEVELANDE

Respublikonų partijos kandidatas iš Ohio į U.S. Senatą Washingtone Robert Taft Jr., lankysis Clevelande penktadienį, spalio 30 d. Tarp kitų priėmimų, jis dalyvaus tautybių grupės jam rengiamame priėmime tą vakarą Gas Light Inn restorane, E. 13th ir Chester Ave., nuo 7:30 iki 9 val. Bus vaišės. Turintiems kvietimą įėjimas nemokamai.

Kai kuriems lietuviams buvo pasiūstyti kvietimai su savo ponimis dalyvauti tame vakare su Taftu. Kurie negalėtų dalyvauti prašomi savo kvietimą atiduoti kitiems lietuviui. Rengėjai

RESPUBLIKONŲ SUSIRINKIMAS

Spalio 25 d., tuoj po liet. pamaldų (apie 12 val.) šv. Jurgio parapijos mokykloje bus Lietuvių Respublikonų Klubo susirinkimas.

Susirinkime bus duodamos informacijos apie rinkimus ir įvairių kandidatų rinkiminės literatūros.

Vladas Plečkaitis, vienos stambios Clevelando įmonės pareigūnas, tarnybos reikalais išbuvo Meksikoje vieną savaitę. Kartu buvo išvykusi ir jo žmona Gražina, kuri ten praleido savo atostogas.

VI. Plečkaitis yra Čiurlionio ansamblio valdybos pirmininkas ir dabar sugrįžęs namo intensyviai ruošiasi Čiurlionio ansamblio baliui, kuris įvyks spalio 31 d., 8 v. v. šv. Jurgio parapijos salėje.

RALPH J. PERK

yra didelis lietuvių draugas ir sąžiningas žmogus. Todėl Lietuvių Respublikonų Klubas Clevelande nuoširdžiai prašo visus Clevelando apylinkės lietuvius lapkričio 3 d. balsuoti už RALPH J. PERK į apskrities kontrolierius.

CLEVELANDO LIETUVIŲ RESPUBLIKONŲ KLUBAS

RITA PREMENECKIENĖ — Pirmininkė
JADVIGA BUDRIENĖ — Sekretorė

ISVYKA Į COLORADO KALNUS

Studentai iš žaibo slidininkų Klubu rengia slidininkų išvyką į Colorado kalnus nuo gruodžio 26 iki sausio 3. Slidžių mėgėjai gali informuotis pas Viktorą Čeičį 842-0190 ar Vyda Brizgį WH 4-0817.

Gertrude W. Donahey yra demokratų kandidatė į Treasurer of State of Ohio. Ji yra našlė buvusio Ohio lt. gubernatoriaus 1959 — 1963 m. John W. Donahey, aktyviai dalyvaudama visuomeniniame gyvenime. Ji gerai susipažinus su federaline pagalbos programa. Ji yra aktyvi Ohio demokratų partijoje.

LIETUVIŲ DIENA CLEVELANDE

Rengiamo abiejų LB Apylinkių Valdybų Lietuvių Diena įvyks š. m. lapkričio 7-8 dienomis naujosios parapijos salėje.

Jau aštuoniolika metų kaip ši prasminga tradicija vykdoma kas metai. Šiais metais LD Apylinkių Valdybos kviečia ir tikisi gausaus tautiečių atsilankymo, nes Lietuvių Diena yra mūsų solidarumo diena ir priitarimas LB tikslams bei darbams.

Paliktas doleris bus panaudotas lietuvių ugdymui ir kitiems gyvybiniam kultūriniam reikalams, kuriems Apylinkių Valdybos skiria nemažą sumą, kurias sutelkti įdedama daug rūpesčio ir darbo.

Prie šios LD rengimo jungiasi mūsų vietinės meninės pajėgos ir svečiai kaip iškylusis pianistas A.

Kuprevičius, talentingas — siekiantis pianisto karjeros Vyt. Puškorius, Čiurlionio Ansamblio kanklių vienetas su soliste Grigaliūnaite (nauja programa), Clevelando Vyrų Oktetas ir visiems žinomas svečias iš N. Y. dramos aktorius Vitalis Žukauskas. Be to pirmą kartą Clevelande ruošiamą dailininkės dr. M. Žukauskienės dailės kūrinių turtinga paroda.

Prie šios LD rengimo taip pat jungiasi ir abiejų Lituanistinių mokyklų tėvų komitetai suruošdami antroją dieną pietus ir gautas pelnas atiduodamas abiejų Lituanistinių mokyklų mūsų atžalyno mokymo reikams.

Tad maloniai kviečiame visus tautiečius šioje Lietuvių Dienoje gausiai dalyvauti ir ją remti.

Abiejų Apylinkių Valdybos

Praeitą sekmadienį ALT S-gos Clevelando skyriaus valdyba sukvietė keletą asmenų, talkininkavusių Dirvos vakaro suruošime. Skyriaus pirm. A. Garmus padėkojo visiems talkininkams, o ypač p. Jonui ir Nelei Mockams, kurių namuose buvo surengtos talkininkams vaišės.

ASD ir Korp! Vytis Clevelando skyriaus metinė šventė įvyks lapkričio 14 d., 7:30 v. v. Čiurlionio ansamblio namuose.

Žaibo Klubu jaunimo tėvų susirinkime, įvykusiame spalio 19 d. Klubu valdybai pageidaujant, valdyba papildytą sekančiais asmenimis: V. Čyvu, V. Giedraičiu, A. Kijauskus, K. Marcinkevičium, N. Maželiene, V. Staškum.

KAUKIŲ VAKARAS

Š. m. spalio 30 d., penktadienį, 8 v. v. E. Cleveland YMCA (Grandinės repetitorijos patalpose), 1831 Lee Blvd, Ohio Lietuvių Gydytojų žmonos ruošia pasilinksminimą — kaukių vakarą — Clevelando moksleiviams ir studentams. Vaišės, šokiai, dovanos už kostiumus. (80-81)

Rytas Babickas, chormeisteris, akompanuos Čiurlionio ansambliui per tradicinį balių spalio 31. Balius įvyks šv. Jurgio parapijos salėje, 8 val. vak. Ansambliui diriguos muz. Alf. Mikulskis. Programoje taip pat dalyvaus solistė Irena Grigaliūnaite. Bilietai kuo greičiausiai užsakomi pas A. Penkaską (888-5940) arba bent kurį ansamblietį.

ČB Ohio apygardos suvažiavimo, įvykusio praeitą sekmadienį, spalio 18 d. Clevelande, dalyviai. Buvo išrinkta nauja valdyba, kurios pirmininku yra K. Žiedonis, J. Garlos nuotrauka

DIRVA

UŽPRENUMERAVO DIRVĄ JAUNUOLEI

Dr. A. Butkus ir ponis, sveikindami K. S. Karpių 75 metų amžiaus progą, pridėjo čekį 13 dol. prašydami už šią sumą siuntinėti Dirvą jo parinktam jaunuoliui.

K. S. Karpius tokią jaunuolę surado, tai Rimvyda Valiukėnaitė, studijuojanti Rockford College, kuri norėdama pagilinti lietuvių kalbos žinojimą pageidavo gauti Dirvą.

Tikimės, kad Dirva sulaukė ne tik naujos skaitytojos, bet ir būsimos bendradarbės, nes Rimvyda neblogai valdo ir plunksną.

Tokiu būdu p. Butkų auka nebuvo veltui išmesta. Ačiū.

WORCESTER

AKADEMIKŲ SKAUTŲ ŠVENTĖ IR MENO PARODA

Š. m. spalio 3-4 d.d. Maironio Parke įvyko Worcesterio ASS skyriaus metinė šventė.

Šventėje buvo aptarti einamieji reikalai, geresnis ryšių palaikymas su kitais skyriais ir galimybės nuvykti į skautų stovyklą Vokietijoje 1971 m.

M. Saulaitytė papasakojo savo įspūdžius iš kelionės po Europą, santykius su jaunimu ir įspūdžius iš estų tautinės stovyklos, kuri buvo šią vasarą Vokietijoje.

Šventėje dalyvavo LSS Tarybos pirmininkas v. s. A. Saulaitis ir LSB vyr. skautininkas v. s. fil. R. Molis.

Grupė Worcesterio skautų akademikų šventės dalyvių su LSS Tarybos pirm. A. Saulaičiu ir LSB vyr. skautininku P. Molliu.

Nuoširdžiam mūsų sporto rėmėjui

VLADUI RADZEVIČIUI

Australijoje mirus, liūdinčiai žmonai ir dukterims gilią užuojautą reiškia

Edas Modestavičius

A. A.

ANTANUI SENIKUI

mirus, jo žmonai, seseriai, broliams, giminėms ir artimiesiems reiškiamo užuojautą

Ramanauskų šeima
Clevelande

Gen. št. pulk. MATUI NAUJOKUI,

Lietuvoje mirus jo broliui JONUI, reiškiamo užuojautą

Ramanauskų šeima
Clevelande

ROCKEFELLER

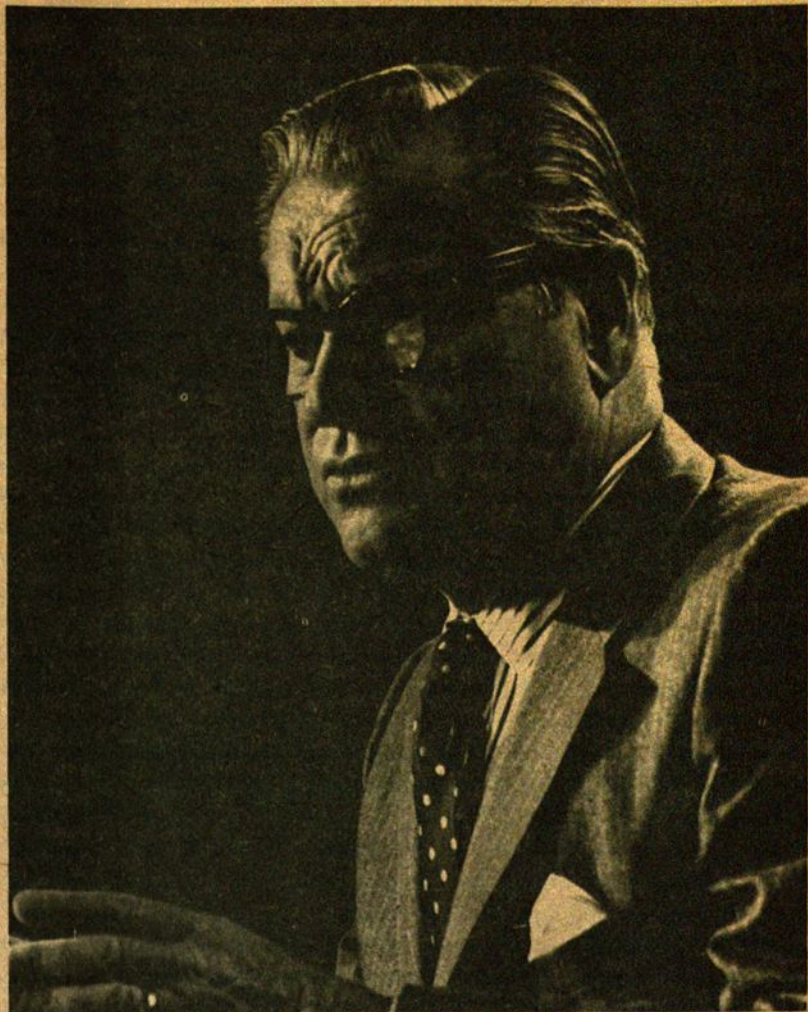
Besirūpinas... naujoviškas... Pasiruošęs veiksmui.

Tai žmogus, kuris įrengė 43 naujus miesto parkus ir paskyrė 375,000 akrų pramogoms ir poilsiui. Tai žmogus, kuris suprojektavo State Departamente aplinkos konservaciją, kad galėtų išryškinti pagrindinius punktus už savo kovą dėl aplinkos kvaliteto. Tai žmogus, kuris paprastai nekalba apie problemas.

Jis veikia.

Balsuokit už Rockefeller-Wilson team lapkričio 3.

Rockefeller-Wilson team rėmėjai Lietuvių Amerikiečių Klubas

Gubernatorius Nelson A. Rockefeller

! New Yorko gubernatorius renkame

NELSON A. ROCKEFELLER, į senatorius BUCKLEY

Gyvename neramius laikus, todėl svarbu kad lapkričio 3 dieną išsirinktume New Yorko valstijai tinkamą gubernatorių. Peržiūrėję trijų kandidatų tinkamumą newyorkiečiai mano, kad iš visų trijų toms pareigoms geriausiai pasiruošęs yra Nelson A. Rockefeller, respublikonų kandidatas, gubernatorium esąs jau virš 10 metų.

Jis turi jau didelį patyrimą ir yra parodęs ypatingo dėmesio sveikatos nustousių globai bei aprūpinimui tinkamomis gydymo ir slaugymo priemonėmis. Antras jo rūpestis buvo skirtas mokslui: elementariam, viduriniam ir aukštam.

Nelson A. Rockefeller dėjo daug pastangų kovai su narkotikais, oro ir vandens užteršimui ir stengėsi tobulinti masių transportaciją. Daug problemų jis jau išsprendė, bet problemos auga kartu su visuomenės prieaugliu, todėl jis nesibailia. Mes manome, kad logiškiausiai būtų išrinkti asmenį turintį tame darbe patyrimo. Mes turime didelį respektą Nelson A. Rockefeller'ui, — rašo šiomis dienomis daug newyorkiečių laikraščiai.

Į New Yorko senatorius mums šiuo metu tinkamiausias kandidatas yra James L. Buckley, kurio politinis nusistatymas yra mums išieivijos lietuviams daug palankesnis nei kitų kandidatų.

Paminėtina, kad š. mėn. 15 dieną, Americana viešbučio salėje įvyko iškilminga vakarienė įvairių tautybių atstovams. Prie garbės stalo sėdėjo ir vienas iš lietuvių prel. J. Balkūnas, o kalbėtojai, kreipdamiesi į

banketo dalyvius dažnai minėjo ir lietuvių vardą. Lietuvių komiteto pirmininkas yra Stasys Gudas. Vakariene dalyvavo apie 10 komiteto atstovų ir mūsų spauda.

(eč)

**foto
V. MAŽELIS**

Tel. HY 7-4677

- vestuvės: SPALVOTA ir juoda balta (gali vykti ir į kitus miestus)
- portretūra
- meno darbų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai

422 MENAHAN St. — Ridgewood, N. Y. 11237

AMERIKOS LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS

6835 Superior Ave. Telef. 391-1143
Cleveland, Ohio

Kviečia visus tapti klubo nariais.

Palaikydami Klubą — kartu paremsime Clevelando lietuvių organizacijas.

Penktadieniais galima vaišintis bulviniais blynais, dešromis, virtiniais ir kepta žuvimi. Kitomis dienomis įvairūs kiti valgiai.

Visi susitinkame Lietuvių Klube!

Putnamo seselių rėmėjų suruošto madų parodoje Chicagoje spalio 10 ir 11 d. modeliaavo ir jaunimas: Vilija Račinskaitė, Marcia Evans, Fausta Bobinaitė, Viktorė Kučaitė, Linas Olšauskas ir Vida Kriaučelėnaitė, V. A. Račkausko nuotrauka

Naturally SUPERIOR SAVINGS

Main Office: SINCE 1909
798 EAST 185th STREET
6712 SUPERIOR AVENUE
13515 EUCLID AVENUE
Cleveland, O.

- 5 1/4% CERTIFICATE OF DEPOSIT
\$5,000 minimum — 6 months maturity
- 5 3/4% CERTIFICATE OF DEPOSIT
\$5,000 minimum — 1 year maturity
- 6% CERTIFICATE OF DEPOSIT
\$10,000 minimum — 2 year maturity

